

Taulukko Hartolan ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta annetuista lausunnoista

Lausunno n antaja	Lausunto	Määräys	Muutosehdotukset ja perustelut
Hämeen ELY	Määräyksessä tarkoitettu vaihtoehtoinen pohjavettä vaarantamaton käsittelytapa voitaisiin kuvata perusteluissa (tiivis järjestelmä, josta puhdistetut vedet johdetaan alueen ulkopuolelle).	5 §	→ Lisätään kuvaus määräykseen: <i>Vaihtoehtoisesti jätevedet on käsiteltävä pohjavettä vaarantamatta tiiviissä järjestelmässä ja johdettava puhdistettu jätevesi pohjavesialueen ulkopuolelle.</i>
	Määräyksessä voitaisiin edellyttää, että ammattimaista pesutoimintaa harjoittavan tulee tehdä ennen toiminnan aloittamista ilmoitus toiminnasta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoituksella voitaisiin varmistua riittävästä ennakovalvonnasta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi (kemikaalien käyttö ja säilytys, pesuvesien johtaminen, toimipaikan rakenteiden soveltuvuus jne.).	8 §	Tämä olisi hyvä lisä. Suurin osa on kuitenkin olemassa olevia toimintoja ja niitä on suhteellisen paljon. Toinen ongelma on, että toiminnanharjoittajat eivät miellä tekevänsä ammattimaista pesutoimintaa, jos päätoiminta on jotain muuta ja siinä ohessa pestään omia ja asiakkaan koneita säännöllisesti, jolloin ilmoitus jäisi helposti tekemättä. Jos tästä määrätään, olisi hyvä saada koko Itä-Hämeen alueelle yhtenäinen käytäntö valvonnan yhdenmukaisuuden takaamiseksi. → ei muutosta määräykseen
	Määritelmiin tai määräyksen perusteluun on syytä kirjata seuraavaa: Lumen vastaanotto paikalla tarkoitetaan aluetta, joka on tähän tarkoitukseen erikseen varattu ja johon lunta tuodaan loppusijoitusta varten. Esimerkiksi kiinteistön parkkipaikan laidalle kasattavaan lumipenkkaan ei siten sovellettaisi tätä määräystä.	9 §	→ lisätään tämä perusteluihin
	Hämeen ELY-keskus ei pidä pelkkää naapurin suostumusta riittävänä syynä sallia eläinsuojan tai lantavaraston sijoittaminen lähemmäksi kuin 100 metrin etäisyydelle. Vähimmäisetäisyydestä voitaisiin poiketa silloin, kun se on myös ympäristönsuojelullisesta näkökulmasta mahdollista. Riittävän etäisyyden arvioinnissa tulisi ottaa huomioon toiminnasta aiheutuva haju ja sen	10 §	→ lisätään perusteluihin ELY-keskuksen ehdotus ja poistetaan määräyksestä maininta naapurin kirjallisesta suostumuksesta. <i>Hajulähteen etäisyysvaatimuksesta poikkeamisen arvioinnissa huomioidaan toiminnasta aiheutuva haju ja sen leviäminen sekä hajua vähentävät toimenpiteet, tekniikat ja paikalliset olosuhteet hyödyntäen eläinsuoja-asetuksen 138/2019 3 §:n periaatteita.</i> → lisätään sovellettujen oikeusohjeiden lakiluetteloon tämä aset

	leviäminen sekä hajua vähentävät toimenpiteet, tekniikat ja olosuhteet, eikä ainoastaan naapurin suostumus sijoittamiseen. (Vrt eläinsuoja-asetus)		
	Jätteen sijoittaminen -termi tulee korvata jätteen hyödyntäminen -termillä Termi ”puhdas” poistetaan ja määräys muotoillaan niin, että jätteiden hyödyntäminen sallitaan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla silloin, kun edellytykset sille täyttyvät. Lisäksi määräystä voitaisiin tarkentaa lisäämällä luetteloon kohta jätteen sekaan kuulumattomista pitoisuuksista. Ilmoitukseen tulee liittää kiinteistön omistajan ja haltijan kirjallinen suostumus jätteen hyödyntämiseen. Hyödyntämisestä tehtävään ilmoitukseen sisällytettäviä tietoja on tarpeen tarkentaa seuraavasti: jätteen nimike, määrä, alkuperä sekä tarvittaessa selvitys jätteen sisältämistä haitallisten aineiden pitoisuuksista ja liukoisuuksista selvitys peittämiseen tai päällystämiseen käytettävästä materiaalista, varastoinnista ja muusta toiminnasta hyödyntämispaikalla sekä näihin liittyvistä tarpeellisista ympäristönsuojelutoimista ajankohta, jolloin hyödyntäminen maarakentamisen aikana alkaa ja päättyy Hyödyntämispaikan haltijan on maarakentamisen päätyttyä annettava kirjallinen selvitys siitä, miten valvontailmoituksen mukainen jätteiden hyödyntäminen on toteutunut.	12 §	→ Muotoillaan määräys ELY:n ehdotuksen mukaiseksi: • käytetään ainoastaan termiä jätteen hyödyntäminen • poistetaan sana puhdas ja muotoillaan uudelleen • lisätään kohta hyödynnettävän jätteen sekaan kuulumattoman aineksen rajasta • lisätään kohta kiinteistön omistajan kirjallisesta suostumuksesta • tarkennetaan ilmoitukseen sisällytettävät tiedot ehdotuksen mukaisesti • lisätään vaatimus toimenpiteistä ilmoittamisesta viranomaiselle ja uudelle kiinteistönomistajalle

	- Kiinteistön haltijan vaihtuessa haltijan on annettava käytettävissä olevat tiedot maaperään sijoitetuista jätteistä kiinteistön uudelle haltijalle.		
	Luvun otsikkoa on syytä tarkentaa, koska myös polttonesteet ovat kemikaaleja. On syytä varmistua, että esitetyissä vaatimuksissa on otettu huomioon Kemikaalivuotojen ja sammutusjätevesien hallinta” ohjeessa (Tukes 2019) esitetyt linjaukset.	LUKU 4	→Otsikoksi: Kemikaalien käsittely ja varastointi Opas on huomioitu mahdollisuuksien mukaan.
	Ei vain terveydelle ja ympäristölle vaaralliset aineet vaan kaikki vaaralliseksi luokitellut aineet saattavat aiheuttaa vaaraa tai haitta ympäristölle tai viemärilaitoksen toiminnalle, soveltamisala esitetään muutettavaksi – varastoinnin ja säilytyksen termit yhtenäistettävä valuma-altaan sijasta tulisi käyttää termiä suoja-allas ja valuma-altaat tulisi vaatia aineryhmäkohtaisesti, esimerkiksi hapot ja emäkset eivät saa valua vuototilanteessa samaan altaaseen. Yleisenä vaatimuksena kohtaan on perusteltua myös lisätä, että kemikaalisäiliöt ja niiden suoja-altaat tulee sijoittaa siten, että niiden kunto voidaan todeta esteettömästi, ja että mahdolliset vuodot voidaan havaita nopeasti. Voidaan pitää riittävänä, että sisätiloissa nestemäiset kemikaalit varastoidaan joko riittävän	13 §	Muutetaan määräys ja perustelut ehdotuksen mukaisiksi: • puhutaan vaaralliseksi luokitelluista aineista • muutetaan säilytystermit varastoinniksi • käytetään vain suoja-allas termiä • ainekohtainen allastusvaatimus ○ lisätään perusteluihin esimerkki hapoista ja emäksistä • Lisätään lukuun yleinen vaatimus suoja-altaiden sijoittamisesta ja esteettömyydestä • muutetaan lapon estävä laite -> lapon estävä järjestelmä • lisätään yli 450 l ulkona sijaitsevien säiliöitä koskevaan määräykseen myös astiavarasto • Laajennetaan pohjavesialueella kaksinkertainen suojausvaatimus koskemaan kaikkia vaarallisia kemikaaleja

	suurissa suoja-altaissa tai allastetuissa tiloissa, jonka lattian on oltava nestetiivis ja kemikaalien vaikututusta kestävä. Perusteluissa on syytä tarkentaa, että nestetiivis rakenne voidaan saavuttaa pinnoittamalla varastotilan lattia nestetiiviiksi tai käyttämällä erikoisasfaltti- tai erikoisbetonipäälysteitä. Mihin määräyksiin/kappaleisiin viitataan kotitalouden poikkeusta? Perusteluissa on syytä kuvata milloin varastointi kotitalouksissa on vähäistä suurempaa. Lapon estävä laite, parempi ilmaisu on lapon estävä järjestelmä. Ulkona oleva yli 450 l säiliön vuotojenhallintavaatimus on syytä ulottaa myös samankokoisiin astiavarastoihin. Pohjavesialueella säiliön kaksinkertainen vuotojenhallinta vaatimus esitetään ulotettavaksi kaikkea vaarallisen kemikaalien varastointia ja käsittelyä. Pohjavesialueen määräykset esitetään koottavaksi yhdeksi kokonaisuudeksi. Astiavaraston määritelmä on syytä tarkentaa ja huolehtia, että esim yksittäisenkin kemikaalitynnyrin vuotojenhallinnasta on tarpeen huolehtia.		• Laitetaan pohjavesialuetta koskeva vuotojenhallinta omaan kappaleeseen • lisätään määritelmiin, että astia on alle 450 l ja säiliö yli 450 l, astiavarasto voi koostua yhdestä tai useammasta astiasta • lisätään perusteluihin kuvaus nestetiiviistä rakenteesta → lisätään määritelmä pykälään 3 • lisätään määräykseen että riittää myös suoja-allas
	Tasapuolisuuden varmistamiseksi lienee syytä laajentaa vaatimukset koskemaan yleisesti vaarallisia kemikaaleja sekä niiden täyttö- ja tyhjennyspaikkoja.	14 §	→ Määräyksen otsikoksi Polttonesteiden ja muiden vaarallisten kemikaalien jakelu- ja täyttöpaikat

	Selvyyden vuoksi tekstissä on syytä käyttää ilmaisua <u>nestetiiville</u> alustalle. Perusteluissa on syytä tarkentaa, että uusissa kohteissa nestetiivis rakenne voidaan saavuttaa esimerkiksi erikoisasfaltilla tai erikoisbetonilla. Yli 10 m3 säiliöiden käsittely määräyksissä on edelleen tarpeellista, koska JANO-asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle on jätetty maatilan tai alle 12 kuukautta kestävään työmaan polttoaineen jakelun. Näin olleen näillä määräyksillä on edelleen oma käyttöalansa. Määräyksen mukaan pohjavesialueilla sijaitseville jakelupisteille voidaan tarvittaessa määrätä tiukempia määräyksiä, kuten hulevesien johtamista öljynerottimen kautta ja että sijoittamisesta tulee ilmoittaa ympäristönsuojeluviranomaisille. Pohjavesien suojelemisen varmistamiseksi tekstin sanamuotoja on tarpeen selkeyttää. Lähtökohtana on syytä olla, että suojausrakenteissa sovelletaan kaksoispidätyksen periaatetta. Ilmoitusmenettelyä on syytä laajentaa myös olennaisiin muutoksiin, kuten säiliön tai täyttöpaikan uusimiseen.		→ muutetaan tiivis -> nestetiivis sekä perusteluihin tarkennus nestetiiviistä alustasta → palautetaan määräys 10 m3 jakelupisteistä, perusteluihin maininta, ettei JANO koske maatiloja ja alle 12 kk työmaita.
	Luonnoksesta ei käy yksiselitteisesti ilmi, onko lehtipuhaltimen käyttö tarkoitus kieltää maalisto-oukokuun ajalta taajama-alueella. Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan rajoitus on tarpeen esitetylle ajanjaksolle hyvän ilman laadun turvaamiseksi.	20 §	→ määräys säilytetään entisellään 2021 mukaisesti
	Määräykseen voitaisiin lisätä, että ympäristönsuojeluviranomainen voi tarpeen mukaan edellyttää meluilmoituksen tekemistä	21 §	Käytännössä tapaus, jossa esimerkiksi naapuruston valitusherkkyys on matala, jolloin voitaisiin taata sekä häiriintyvän kohteen että toiminnanharjoittajan oikeusturva. → Lisätään määräykseen maininta:

	ympäristönsuojelumääräyksissä esitetyistä poikkeuksista huolimatta. Tällöin perusteluissa voitaisiin kuvata esimerkin, millaisissa tilanteissa meluilmoituksen tekemistä voitaisiin edellyttää (esim. erityisen häiritsevä melu, sijoittuminen häiriintyvien kohteiden läheisyyteen).		<i>”Ympäristönsuojeluviranomainen voi velvoittaa tekemään ilmoituksen edellä mainituista toiminnoista, jos niiden arvioidaan tai todetaan aiheuttavan erityisen häiritsevää melua tai ääntä lähialueelle.”</i>
Maaseutu hallinto	Eläinsuojan määritelmä: Ei ole välttämätöntä mainita pihattoa erikseen, koska on nykyisin jo hyvin yleinen eläinsuojan rakennetyyppi. Vaihtoehtoisesti olisi perusteltua määritellä, mitä pihatolla tarkoitetaan. Laidun: Laitumen määritelmään olisi perusteltua lisätä lievennys säilymisestä pääosin kasvipeitteisenä ympäri vuoden, sillä etenkin syksyisin laidunten juottopaikat ja kulkuväylät menevät väistämättä kuraisiksi ja kasvipeitteettömiksi.	3 §	→ei muutosta
	Luonnoksen 3 § määritelmän ja 10 § määräyksen välillä on ristiriita. Luonnoksen 3 § ulkotarhan määritelmässä ei edellytetä lannan talteenottoa. Lannan keräys on edellytetty vain jaloittelualueelta. Ulkotarhat ovat usein huomattavasti jaloittelualueita laajempia. Ulkotarha on tuotantoeläimillä, erityisesti naudoilla yleensä isohko alue, joten lannan talteenotto kattavasti on käytännössä mahdotonta. Esimerkiksi Highland cattle (Ylämaankarja)-nautarodun eläimet ovat yleisesti ulkokasvatuksessa läpi vuoden. Jaloittelualueelta lannan talteenotto on perusteltua eikä siihen esitetä muutosta. Muutosehdotus: Lannan poistamista koskevassa määräyksen kohdassa ei käytetä termiä ulkotarha	10 §	

	vaan jaloittelualue. Vaihtoehtona olisi mahdollista edellyttää lannan keräystä ulkotarhan pysyviltä ruokinta- ja juottopaikoilta sekä säänsuojien ympäristöstä, jos sellaiset ovat käytössä. Lisäksi harkittava täsmennystä, mihin eläinlajeihin määräystä sovelletaan, koska luonnoksessa mainittu kotieläin, on terminä tulkinnanvarainen.		
PHPELA	Viittaus pohjavesialueiden liitekarttoihin tulee poistaa tarpeettomana.	3 §	→poistetaan viittaus liitekarttoihin
	Ehdotetaan käyttämään termiä vaaralliset kemikaalit (poistetaan rajausta terveydelle ja ympäristölle vaaralliset kemikaalit). Ehdotetaan koskemaan myös vaarallisia jätteitä. Ehdotetaan muutettavaksi, että kemikaalit on varastoitava toisistaan erillään niin, etteivät ne pääse kosketuksiinsa toisten kanssa vuototilanteessa. Eri kemikaaliryhmille tulee olla erilliset valuma-altaat. Perusteluihin selvennettävä, että keskenään reagoivien kemikaalien aiheuttamien vaaratilanteiden estämiseksi erilliset valuma-altaat ovat tarpeen. Suoja-altaan 110 % mitoitus perustuu suurimman säiliön tai astian kokoon, ei pelkkä säiliö. Maanalaiset säiliöt poistettava putkistoineen maaperästä. Ehdotetaan lisättäväksi: lämmitysöljysäiliö tulee puhdistaa ennen käytöstä poistamista. Säiliö on käytöstä poistettu silloin, kun se on tyhjennetty ja puhdistettu. Todistus puhdistuksesta on	13 §	Vaarallisen jätteen jätehuollosta ja keräämisestä kiinteistöllä määrätään Hartolan jätehuoltomääräyksissä (30-31 §), joten niistä ei ole tarpeen määrätä ympäristönsuojelumääräyksissä. Muokataan valuma-altaiden ainekohtaisuus ja perustelut ehdotuksen mukaiseksi. Muotoillaan valuma-allasvaatimus koskemaan myös astioita. Täsmennetään myös putkistot poistettaviksi. Lisätään lämmitysöljysäiliöiden tyhjennystä, puhdistamista ja käytöstä poistamista koskevat täsmennykset.

	säilytettävä mahdollista tarkastusta varten. Säiliöiden täyttö- ja ilmaputket on poistettava tai tukittava. Maanalainen säiliö ja putkisto on poistettava maaperästä vuoden kuluessa uuden säiliön käyttöönotosta. Perusteluista poistettava kemikaali-ilmoituksen tekemistä koskeva kohta.		
	Mikäli täyttö- ja jakelupaikan pinnoitettu alusta korotetaan, tulisi määritellä hulevesien hallittu poistotavat ja allastuksen vähimmäistilavuus. Allastuksen toteuttamistavoista on saatavilla esimerkkinä muun muassa Pelastuslaitoksen kumppanuusverkoston oppaassa ”polttonesteiden varastointi maataloilla farmarisäiliöissä”. Alle 10 m³:n polttonestesäiliöiden täyttöpaikka allastetaan siten että se pidättää vähintään 1 m³ vuodon. Pinnoitetun alustan tulisi olla lisäksi kulutusta kestävää kestopäällystettä.	14 §	→Lisätään maininta oppaasta perusteluihin. →täsmennetään kulutuksen kesto vaatimus
	Lisätään ktmp 344/1983 mukaisesti kuntoluokkien perusteet ja poistetaan mahdollisuus säiliön kunnostamiseen. Vuotava tai halkeillut muu kuin metallisäiliö on myös D-luokkaa. Mikäli metallisäiliö on korjattu hitsaamalla ennen 2024 ympäristönsuojelumääräysten voimaantuloa, tulee säiliö tarkastaa vähintään viiden vuoden välein. Ennen ysm päivityksen 2024 voimaantuloa, muovi- ja lasikuitupinoitteella korjatut metallisäiliöt on	15 §	Tarkennetaan säiliöiden kuntoluokat. Lisätään pinnoitettujen säiliöiden poistamismääräys vuoden kuluessa.

	poistettava käytöstä yhden vuoden kuluessa määräysten voimaantulosta.		
Hartolan jätehuoltoviranomainen	Viittaukset vedenottamon kauko- ja lähisuojavaikykkeisiin tulee poistaa turvallisuussyistä.	3 §	→poistetaan suoja-alueita koskevat määräykset, mutta sisällytetään perusteluihin, että niiden osalta voidaan käyttää ysl 180 §
	Ehdotetaan poistettavaksi viittaus vedenottamon suojavaikykkeisiin. Jätevesien imeytyskielto pohjavesialueella on itsessään riittävä normi puuttumaan kyseiseen riskitoimintaan	5 §	→poistetaan suoja-alueita koskevat määräykset, mutta sisällytetään perusteluihin, että niiden osalta voidaan käyttää ysl 180 §
	Kuivakäymälästä on jo riittävästi säädetty jätehuoltomääräyksissä ja rakennusjärjestyksessä ja siihen liittyvät määräykset esitetään poistettavaksi ympäristönsuojelumääräyksistä.	8 §	Ympäristönsuojelumääräyksissä otetaan kantaa käymälöiden vaatimuksiin niiltä osin kuin ne ovat muissa määräyksissä puutteelliset.
Terveystieteiden osasto	Viittaus liitekarttoihin ja paikkatietoaineistoon tulee selkeyttää jompaankumpaan sekä perusteluissa että määritelmässä.	3 §	Poistetaan viittaukset liitekarttoihin.
	Esitetään lisättäväksi säännöllisesti ulkoilevien koirien ulkotarhojen lannan siivoaminen.	10 §	→ei muutosta
	Esitetään lisättäväksi kielto kuivalannan, lietelannan ja virtsan levittämistä mm. pohjavesialueelle ja talousvesien lähelle sekä vesistöjen ranta-alueelle.		→ lannan levittämisestä määrätään nitraattiasetuksessa. Pohjavesialueelle ei ole kiellettyä levittää lantaa, mutta nitraattiasetuksen ja ysmien mukaan se ei saa aiheuttaa vaaraa. Pohjavedenottamoiden suoja-alue määräykset sen sijaan saattavat kieltää (liete)lannan levittämisen. Eläinsuojailmoituksiin on kirjattu esim, että pohjaveden pilaaminen on kiellettyä ja pohjavesialueella lannan levityksessä on noudatettava erityistä huolellisuutta.

Muutokset, jotka tehtiin lausuntojen perusteella tehtyjen muutosten lisäksi

1 §	→ Määräykset koskevat niissä mainittuja toimintoja ja niitä noudatetaan voimaantulon jälkeen, ellei määräyksessä ole mainittu erikseen		→ selkeyttää
-----	--	--	--------------

	siirtymäsäännöstä. koskevat voimaantulon jälkeen aloitettavaa toiminta, ellei määräyksissä toisin mainita.		
3 §	Määritelmät: Astia, astiavarasto, säiliö, tiivis suoja-allas, maanpäällinen säiliö,		→käytetään samoja määritelmiä kuin muut viranomaiset